

Nro. 10.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indült Bétsből, Pénteken Februarius 3-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s .

A' mult kedden mingyár délűtán, mikor a' 9-dik számú Magyar Kurir már a' nyomtató sajtó alatt nyögött volna, a' város és Leopoldstadt között megszorúlva lévő jeget a' megáradott víz nagy erőszakkal megindítván, azt gondóltuk, hogy ezen külső városnak lakosai a' veszedelmen már túl volnának, mindön azonközben a' Prater eleje tájján lévő úgy nevezett Ferentz kő lábú hidja a' jeget ismét megállítván, alig tölt egy óra belé, hogy a' víz a' Leopoldstadtot úgy elöntötte, hogy tsak tsolnakkon lehetett egygyik háztól a' másikig menni. Sok

K

emberek, a' kik a' városnak más részeiből valók lévén ekkor Leopoldstadtban találtattak, oda szorúlván ott hálni, sok Leopoldstadtiak ismét, a' kik másutt voltak, oda visszra nem mehetvén, másutt hálni kénytelenítették. A' vár fokaira, melly mellett a' Duna foly, katonaságnak kellett állittatni, hogy a' sok nézőket tartóztassák, hogy igen a' félekre ne álljanak, 's le ne hulljanak. Ejjelig tartott a' veszedelem és félelem a' Leopoldstadtban, midőn a' jég ismét megindulván, a' kedvetlen vendig a' Leopoldstadtot egészfzen oda hagyta. Sok hajót öfzfe rontott és elragadott; tüzi fát, deszkát, 's egyéb e'félét is igen sokat, azon helyekről, a' hol itt az e'féléket tartják az ezekkel kereskedők. Melly igen felnőtt volt itt ezen alkalmatofsággal a' Duna, a' kik Bétsbe jártak abból megitélhetik, hogy a' belső városban a' Miller kabinetuma megett is tsak hajóval lehetett járni.

A' többek között ennek a' nagy árvíznek a' következése volt az is, hogy azok a' Fő Posta Hivatalhoz tartozó emberek, a' kik a' Kurir expediálására vannak rendeltetve, Leopoldstadti lakosok lévén, az expeditzióra a' városba bé nem jöhettek, melyre nézve a' M. Kurir a' mult Kedden mind itt maradván, ma indul útnak.

Elegyes Tudósítások.

A' Westphaliai tudósításokban az erőfsittetik, hogy Magdeburg várának tökéletes megerőfsittetése eránt rendelést tett az Országglófiek, hanem — ilyen megjegyzés fordul elő a' tudósításban — tsak a' belső rend és bátorság fenntartatására nézve.

A' Frantzia országból Lyonból érkezett leve-

lek pedig azt hirlelték-el, hogy a' Gen. Boudet vezérlése alatt lévő Frantzia tsapatok, a' mellyek Német országból Spanyol ország felé útoztak, hanem kevéssel ezelőtt Lyonnál megállapodtak vala, olyan ujjabb rendeléstvettek volna, hogy térjenek visszra a' Rénus felé, és Spira's Moguntzia között állapodjanak meg. De ez a' hír még nem egészen bizonyos.

Berlinből így irnak: — Már eddig következő Komendánsaink tétettek árestomba, u. m.: Generális Romberg a' Stettini — Gen. Le-Coq a' Hamelni — és Gen. Beneckendorf a' Spandau Komendans. A' Küstrini Komendans, mint mondják, útát találván az előbbállításra, élt az alkalmatossággal. Ennek neve Gen. Ingersleben. Az árestálatott tisztek között találtatik azonközben a' Küstrini volt Inzsínör Oberster Bouman. Rausch nevű Májor, a' ki hasonlóképpen elfogattatott, azal vádoltatik, hogy ő lett volna az oka, hogy a' Nagy Friedrik Király' kardját megtalálta és elvitte az ellenség. — Januarius 6-dikára virradó éjjel Minister Stein is véletlenül és siettséggel oda hagyta Berlinit. Nem tudták, az Orosz Birodalomfelé vette.e' útját vagy más felé.

A' Pruszszus Királyi Familiának Petersburgfelé való útozásától fogva ismét lejjebb kezdett a' Pruszszus Státus' kötelező papirofsainak betsek szállani, a' mellyet némelly Berlini Politikusok nem kedvező jelnek tartanak a' közönséges békefégre nézve.

Az Eszaki Hatalmaságok között folyó háborus vagy békeféges környülállásokfelől még eddig tsak bizontalan hírekkel szolgálnak a' közönséges leveleknek iróik: — „Ugy halljuk (így szoll az egygyik)

hogy a' Swéd Király félbe szakasztotta volna a' fegyver-
 nyugvást Finnlandiában ; a' melly hír , ha megvaló-
 ságosúl, elegendő képpen megczáfolja azt, a' mit nem
 rég erősítettek némellyek , hogy a' Swéd Király,
 most a' Pruszszus Királynak Petersburgba való mene-
 tele' alkalmatofságával , hasonlóképpen meg fogna
 ezen Császári városban jelenni. Ugy látszik külö-
 ben is , hogy a' Swédek eleinten is keveset bíztak
 ahoz , hogy ezen fegyvernyugvásnak tökéletes meg-
 békéllés lehetne a' következése , melyre nézve a'
 Swéd határszéleken és tengerpartokon igen hathato-
 san tétetnek az oltalmazó készületek. Nyughatat-
 lansággal láttatnak a' Swéd lakosok a' Finnlandiában
 lévő Orosz armádiának intézeteit szemlélni , azt hoz-
 ván ki mind ezekből , hogy tsak azt várja az Orosz
 armádia , hogy a' nagy hidek miatt a' Bothniai ten-
 geröböl egészfzen által fagyjon , hogy annak hátán
 Swétziába által üthessen. Mondják , hogy az Alandi
 szigetek ellen is bizonyos intézeteket láttatnak tenni
 az Oroszok. Mondják , hogy mind ezekre az uj
 próbatételekre H. tzege Pagration készítette volna a'
 plánomot. Annyival veszedelmesebbek pedig ezek
 a' környülállások , hogy a' Swédek között ha szin-
 tén nyilvánosságos láрма nints is , de belső megele-
 dés sints. Nevezetesen Stokholmban és az ehez kö-
 zelébb lévő városokban mondják , hogy leg inkább
 mozogna bizonyos békételkedésnek neme , de meg kell
 jegyezni , hogy az Efszaki környülállásokrol 's neve-
 zetesen Swéd országnak állapotjáról egy időtől fog-
 va felette sok képtelenségeket hirleltek el , a' mel-
 lyeknek igen kevés részek volt valóság. Az okát a'
 dolognak könnyű által látni. A' hadakozás által min-
 den Europai országokkal való közösüléstől el lévén

a' Swédek szakasztatva, minden ujjság a' mit felöl-
 lök a' közönséges levelekben olvasunk, vagy magá-
 nos levelekből vagy útbizósoknak beszédjeikből véte-
 tik, a' mellyek többire igen bizontalan újságkútfe-
 jek szoktak lenni. Ilyen bizontalan söt nevettséges
 hír volt az, hogy a' Swéd Király a' mostani kör-
 nyűlállások között Petersburgba menne, midőn, mint
 másfelől írják, éppen most dolgoznak Petersburgban
 Finnlandiának ezutánni országglása' módja' elintézte-
 tésén. Tartományi gyűlés fog t. i. benne nem so-
 ká tartatni, melyre mind a' négy Rendek meghivat-
 tatnak. A' Császár pedig kérettetni fog, hogy ezen
 ujj tartományát a' jövő tavaszon látogassa-meg. Utol-
 só leveleinkben, mellyeket Pétersburgból vettünk,
 egy szó emlékezet sem tétetik azon békeséges pro-
 jektomok felől, mellyekről hirleltetett, hogy azok-
 kal a' Swéd Király megkínálta volna az Orosz Csá-
 zárt. "

Azt is meg lehet továbbá jegyezni, hogy mind
 ezek egy Párisi Ujságban irattatnak — a' mellyekre
 feleletül szolgálhat egy más ugyantsak Frantzia Uj-
 saglevélből a' következő tudósítás: — "

„Tsakugyan valóság az (ugy mond), hogy az
 Északi Hatalmaságok között való özfzfeszorosabb
 özfzfeszövetkezésnek híre naponként inkábbinkább
 terjed. A' könnyen megeshetik, hogy Dánia és Prusz-
 zia az Orosz Birodalomhoz még jobban hozzátsatól-
 ják magokat, mint eddig hozzátsatoltatva voltak;
 a' melly özfzfetsatolódás tsak arra való leszen, hogy
 megmenthesék az Északi tartományokat azon vesze-
 delmektől, a' melly erre abból háromlott, hogy az
 Anglia ellen való hadakozást az Északi Hatalmasá-
 gok, mind ez ideig nem minnyájan és nem közönsé-

és megegyezéssel és iparkodással folytatták volna, etc. Egy szóval, ez a' szorosabb összefűzés az Északi Hatalmaságok között, Anglia ellen lenne intéztetve.

A' K o p p e n h á g á b o l Jan. 9-dikén indult tudósítások között egyebeken kívül ez a' megjegyzés is előfordúl, hogy azon mézfárszékeknek laistromjok szerént, a' mellyek ott a' lóhúsnak árulását árendában privilegium szerént birják, a' lefolyt Oktober, November, és December hónapokban, 100 lovat vágtak-ki, a' mellyekből 1600 font húst adtak-el. — Ebből úgy látszik, hogy a' Koppenhágai lakosok meglehetősen letették a' ló hústól való idegenkedést.

A' Dánus Királynak minden készületeiből úgy látszik, hogy egyfelől Norvegiából, másfelől pedig Seelandia szigétéről egy próbát akar tenni Swéd ország ellen, az alatt, míg azt az Oroszok ezt Finnlandia felől fenyegetik.

A' P e t e r s b u r g i Udvari Ujságban Finnlandiai történetekről nintsen most semmi tudósítás. Egyéb környüállások között a' nevezetesebbetskék ezek: — A' Finnlandiában elesett H.tzeg Dolgorukinek egy testvérének, a' ki hasonlóképpen Generális volt, de a' szolgálatból elbocsátatott, három ezer Rublákát rendelt esztendőnként a' Császár azon szolgálatokra nézve, a' mellyet az ő testvére az elesett H.tzeg Dolgorukky mutatott az Orosz Státus-hoz. — A' W e i m a r i Hertzeg, a' Sándor Császár Sogora, Petersburgba érkezett.

A' Pruszsus Királynak és Királynénak Petersburg felé való útozásokról ilyen nevezetességeket olvasunk egy onnan Jan. 3-dikán indult levélben: —
„A' Pruszsus határszélétől fogva Petersburgig

mindeneket felmozgatott ezen Felsőleges személyek útja. Polangen az első Orosz helység, 820 Werstnyi távolságra van Petersburgtól, a' melly, egy Német mértföldre 7 Werstet számlálván, 117 Német mértföldet tesz. Az egész út 39 Státziókra osztott fel, mellyek között e' szerént a' kisebbre másfél, a' nagyobbra négy Német mértföldek esnek. Minden Státzióan egy Úti-Marschal és egy Orosz lovas kísérő csoport várja, tiszteletből való szolgálat tétel végett a' Királyi útasokat. A' csoport, 1 fő és 3 al tiszttől, 12 közemberből, és 1 Dobosból áll. Minnyájan vállogatott lovasok, rész szerént Huszárok, rész szerént Dragonyosok; Petersburghoz közel pedig a' Konstantinus Nagy Hertzeg Regementjébéli Ulánusok. A' várakba való beérkezésekor 51, kimenésekor is annyi ágyulövés által tiszteltetik az útas sereg. Az őrző sereg mindenütt parádéval fogadja. Szállásai előtt egyegy Kompania áll zászlóval. Rigában egy nyugvó napot tartván, fényes inneplésekkel, világosításokkal, bálal fogadtott. A' tántzot a' Királyné kezdette-el Gróf Lievennel, a' Berlini Orosz Császári Követtel. A' Király is tántzolt. Egyéb eránt a' társaság nevezetesebb tagjaival való beszélgetéssel töltötték ő Felsőleges idejüket, kik között Superintendens Sonntag, a' Rigai Proto.Popa Tychamirow, és Doktor Merkelurak különösen megneveztetnek. A' bálnak éjfélkor volt vége, etc.

Berlini levelekből olvassuk, hogy Sándor Császár ajánlást tetetett volt a' Királynak és Királynénak, hogy olyan szánat küld eleikbe a' Petersburg felé való utozásra, mellyet fűteni lehet: de nem fogadták-el ő Felsőleges ezen ajánlást.

H i r a d á s.

A' Bétsben kijövő Pannoniának első Kötetje elkészült, és a' mai postanapon minden Érdemes Olvasójának elküldetett. A' kijövendő Kötetek ezután is minden hónap végére megjelennek.

Ez a' Pannónia név alatt hónaponként kiadandó Munka egyenesen ugyan a' Magyar Nyelv terjesztésére és annak legkönnyebb módon lehető megtanulására tzelez, úgymint a' mellynek tudását a' környüállások mind inkább inkább szükségessé teszik, a' honnan nagy része német nyelven íródik: mindazáltal reményli a' Kiadó, hogy azt mások is, nevezetesen valakik a' Magyar nyelvnek kedvellői és ennek Literatúrájának baráti, gyönyörködve olvashatják.

Minden Postahivataloknál le lehet a' Pannoniának egész esztendei taksáját tenni, a' melly tizenkét forint.

A' Német-Grammatikának rövid időn leendő kijöveteléről, úgy szinte a' kiadandó nagy Lexiconnak is mibenlétéről rövid időn tudósítom Kedves Házamfiat.

M á r t o n J ó s e f.

a' Bétsi Cs. K. Univerzításban Magyar Nyelvnek és Litteraturának közönséges Tanítója.

* * *

J e l e n t é s. Az idegen országi posták már öt napja hogy az árvizek miatt meg nem érkeztek; melyre nézve, és azért is, hogy tegnap innep lévén a' beűfzedők többel el nem készülhetett, ma tsak felarkusra telhetett a' M. Kurir.